

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0224U002738

Державний реєстраційний номер: 0122U000945

Відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2024

1. Етапи виконання

Номер етапу: 2

Назва етапу: Розробка й апробація авторської програми психологічних інтервенцій при моральній травмі учасників бойових дій

Початок етапу: 01-2023

Закінчення етапу: 12-2023

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02125102

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: проспект Волі, буд. 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Телефон: 380332720127

Телефон: 380332241007

E-mail: post@vnu.edu.ua

WWW: <https://vnu.edu.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02125102

Адреса: проспект Волі, буд. 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380332720127

Телефон: 380332241007

E-mail: post@vnu.edu.ua

WWW: <https://vnu.edu.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 2201040

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 450.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Моральна травма та моральне зцілення учасників бойових дій: нейропсихологічні кореляти та психотерапевтичні інтервенції

Назва роботи (англ)

Moral Injury and Moral Healing in Combatants: Neurocognitive Correlates and Psychological Interventions

Реферат (укр)

Проект спрямований на дослідження моральної травми як тривалого травматичного стресу в учасників бойових дій, визначення нейрокорелятів моральної травми та зіставлення їх з нейрокорелятами посттравматичного стресового розладу (ПТСР), а також розробку авторської програми психологічних інтервенцій для морального зцілення після військової травми. Упродовж проекту здійснено культурну апробацію та психометричну стандартизацію опитувальника MISS-M-SF (перший українськомовний психодіагностичний інструментарій для вивчення моральної травми); встановлено нейрокореляти моральної травми та ПТСР, зокрема на основі відповідей-реакцій на емоційні стимули; визначено ефективність процесів уваги та виконавчих функцій при моральній травмі та ПТСР; досліджено процеси прийняття рішення в умовах морального вибору, що значно розширює існуючі дані зарубіжних сучасних досліджень щодо різного рівня метаболізму в амігдалі та різних зонах мозкової активності при емоціях почуття провини і сорому. Дослідження має важливе теоретичне й прикладне значення й надає чіткі критерії для розмежування моральної травми і ПТСР, що слугувало основою для авторської програми інтервенцій; розроблено авторську програму психологічних інтервенцій й онлайн ресурс самодопомоги «Дорога до себе» для морального зцілення на основі визначення психосоціальних проявів моральної травми <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1795> та розроблено й опубліковано перший українськомовний мобільний додаток «Самодопомога при моральній травмі на платформі Thinkable <https://thinkable.site/w/qh3i69fuq>.

Реферат (англ)

The project aims to study moral trauma as long-term traumatic stress in combatants, identify neuro correlates of moral trauma and compare them with neuro correlates of post-traumatic stress disorder (PTSD). The study also aims to develop an author's program of psychological interventions for moral healing after military trauma. During the project, cultural adaptation and psychometric standardization of the MISS-M-SF questionnaire (the first Ukrainian-language psychodiagnostic tool for assessing moral trauma) was carried out; neuro correlates of moral trauma and PTSD were established, in particular, based on responses to emotional stimuli; the effectiveness of attention processes and executive functions in moral trauma and PTSD was determined; decision-making processes in conditions of moral choice were investigated, which significantly expands the existing data of recent studies on different levels of metabolism. The study has important theoretical and practical implications. It provides clear criteria for distinguishing between moral trauma and PTSD, which served as the basis for the author's programs of interventions, in particular the author's program of psychological interventions and the online self-care resource "My Way" for moral healing <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1795> and the first Ukrainian-language mobile application, "Moral Injury Coach" in open access on the platform Thinkable <https://thinkable.site/w/qh3i69fuq>.

Індекс УДК: 159.96

Коди тематичних рубрик НТІ: 15.21.61

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Перший українськомовний мобільний додаток "Самодопомога при моральній травмі"

Назва продукції (англ): First Ukrainian-language mobile application, "Moral Injury Coach"

Очікувані результати: Програмні продукти

Галузь застосування: Психологія особистості, клінічна психологія, військова психологія

Опис продукції (укр): Мобільний застосунок розроблено є ефективною психологічною програмою інтервенцій, спрямованих на зменшення негативних емоцій провини, сорому, гніву, образи, а також нейтралізації думок самозвинувачення та самознецінення. Мобільний застосунок має логічну структуру організації самодопомоги: теоретичний матеріал у вигляді психоосвіти про моральну травму, після якого пропонуються завдання, що передбачають поступове занурення індивіда у власний внутрішній світ. Виконання усіх практичних завдань з чотирьох послідовних сесій сприяє автоматизації навичок й вдосконалення вмінь рефлексії, опанування негативних моральних емоційних станів та переживань, що, своєю чергою, знижує рівень моральних страждань особистості. Програма ґрунтується на доказових техніках когнітивно-поведінкової терапії та пройшла апробацію

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих, Можливість для самодопомоги у ситуації переживання моральних страждань особистості в умовах воєнних дій

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР, Мобільний застосунок

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2023-12.2023

Виробник продукції: The mobile application is designed to be an effective psychological intervention program aimed at reducing negative emotions of guilt, shame, anger, resentment, and neutralizing thoughts of self-blame and self-depreciation. The mobile application has a logical structure for organizing self-help: theoretical material in the form of psychoeducation about moral trauma, followed by tasks that involve gradual immersion of the individual in his or her own inner world. Completion of all practical tasks in four consecutive sessions helps automate skills and improve reflection, mastering negative moral emotional states and experiences, which, in turn, reduces the level of moral suffering. The program is based on evidence-based cognitive behavioral therapy techniques and has been tested by

Споживачі продукції: Аспіранти, студенти, викладачі ВНУ імені Лесі Українки, військове та цивільне населення

Перспективні ринки: Цивільне та військове населення

Права інтелектуальної власності: Подано заявку на видачу охоронного документу

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

1. Zasiiekina, L., Kokun, O., Hlova, I., & Bojko, M. (2023). Defining conceptual boundaries of moral injury and post-traumatic stress disorder in military population: A systematic review. *East European Journal of Psycholinguistics*, 10 (1), 299-314. <http://dx.doi.org/10.29038/eejpl.2023.10.1.zas> (Scopus, Q1)
2. Zasiiekina, L., Zasiiekin, S., & Kuperman, V. (2023). Post-traumatic stress disorder and moral injury among Ukrainian civilians during the ongoing war. *Journal of Community Health*, 1-9. <https://doi.org/10.1007%2Fs10900-023-01225-5> (Scopus, Q1)
3. Zasiiekina, L., Duchyminska, T., Bifulco, A., & Bignardi, G. (2023). War trauma impacts in Ukrainian combat and civilian populations: Moral injury and associated mental health symptoms. *Military Psychology*, 1-12. <https://doi.org/10.1080/08995605.2023.2235256> (Scopus, Q2)
4. Zasiiekina, L., Abraham, A., & Zasiiekin, S. (2023). Unambiguous definition of ambiguous loss: Exploring conceptual boundaries of physical and psychological types through content analysis. *East European Journal of Psycholinguistics*, 10(2). Retrieved from <https://eejpl.vnu.edu.ua/index.php/eejpl/article/view/811> (Scopus, Q2)
5. Kokun O., Pischko I., Lozinska N. Examination of military personnel's changed psychological states during long-term deployment in a war zone. *Anales de Psicología*. 2022. Vol. 38. № 1. P. 191-200. URL: <https://doi.org/10.6018/analesps.475041>

(Scopus, Q2)

6. Kokun O., Pischko I., Lozinska N. Military personnel's stress reactivity during pre-deployment in a war zone. *Psychology, Health & Medicine*. 2023. Vol. 28. № 8. P. 2341–2352. URL: <https://doi.org/10.1080/13548506.2022.2104882> (Scopus, Q1)
7. Kokun O., Pischko I., Lozinska N. Differences in military personnel's hardiness depending on their leadership levels and combat experience: An exploratory pilot study. *Military Psychology*. 2023. Vol. 35. № 6. P. 603–610. URL: <https://doi.org/10.1080/08995605.2022.2147360> (Scopus, Q2)
8. Kokun O. Differences in mental health outcomes for the adult population depending on their personal experience during the first months of the war in Ukraine: A cross-sectional study. *Polish Psychological Bulletin*. 2023. Vol. 54. № 2. P. 116–123. URL: <https://doi.org/10.24425/ppb.2023.146405> (Scopus, Q4)
9. Kuznetsov, I., Kozachuk, N., Kachynska, T., Zhuravlov, O., Zhuravlova, O., & Rakovets, O. (2023). Inner speech as a brain mechanism for preconditioning creativity process. *East European Journal of Psycholinguistics*. <https://doi.org/10.29038/eejpl.2023.10.1.koz> (Scopus, Q2)
10. Rozengurt, R., Kuznetsov, I., Kachynska, T., Kozachuk, N., Abramchuk, O., Zhuravlov, O., ... & Levy, D. A. (2023). Theta EEG neurofeedback promotes early consolidation of real life-like episodic memory. *Cognitive, Affective, & Behavioral Neuroscience*, 1–9. <https://doi.org/10.3758/s13415-023-01125-0> (Scopus, Q2)
11. Bogdan, P. C., Dolcos, F., Moore, M., Kuznetsov, I., Culpepper, S. A., & Dolcos, S. (2023). Social Expectations are Primarily Rooted in Reciprocity: An Investigation of Fairness, Cooperation, and Trustworthiness. *Cognitive Science*, 47(8), e13326. <https://doi.org/10.1111/cogs.13326> (Scopus, Q2)
12. Засекіна Л. В., Бурцан В.В. (2023). Спільна резильєнтність у спільній травматичній реальності практичних психологів: досвід України та найкращі практики Європейського Союзу, *Психологічні перспективи*, (42), 55–68. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2023-42-zas>
13. Засекіна Л. В., Мартинюк А. (2023) Моральний дистрес та втома від співчуття у медпрацівників в умовах тривалого травматичного стресу, *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи*, 3 (162), 2, 101–114. <https://doi.org/10.33216/2219-2654-2023-62-3-2-101-113>
14. Kokun O., Pischko I., Lozinska N. Joint combat training development of military personnel's psychological and psychophysiological readiness to perform assigned tasks. *Modern Medicine, Pharmacy and Psychological Health*. 2023. № 1(10). P. 64–71. URL: <https://doi.org/10.32689/2663-0672-2023-1-8>
15. Федотова Т.В. Моральний дистрес & моральна травма особистості: теоретичний дискурс проблеми. *Наукові перспективи* (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»). Випуск 12(30). Київ, 2022. С. 529–543 (Index Copernicus) [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-12\(30\)-529-543](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-12(30)-529-543)
16. Федотова Т. Симптоми моральної травми та ціннісні орієнтації студентської молоді в умовах війни. *Psychological Prospects Journal*. 2023, 42 (грудень 2023), 182–195. DOI: <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2023-42-fed>
17. Борецько Ю.Г., Федотова Т.В., Соціокультурний потенціал засобів історичної політики. *Вісник Львівського університету. Серія: філософсько-політологічні студії*. 2023. № 46. С. 239–245. <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.46.30>
18. Борецько Ю. Г., Федотова Т. В. Історична пам'ять як символічна репрезентація минулого. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. 2023. Вип. 1. С. 104–109. <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2023.1.14>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 205

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Глова Ірина Василівна (к. психол. н., с.д.)

Дучимінська Тамара Іванівна (к. психол. н., доц.)

Журавльов Олександр Анатолійович (к. б. н., доц.)

Журавльова Олена Вікторівна (д. психол. н., доцент)

Засекін Сергій Васильович (д. філол. н., професор)

Козігора Марія Анатоліївна (д.філософ)

Кокурн Олег Матвійович (д.психол.н., професор)

Кузнецов Ілля Павлович (к. б. н., доц.)

Федотова Тетяна Володимирівна (к. психол. н., доц.)

Керівник організації:

Цьось Анатолій Васильович (д. фіз. вих., професор)

Керівники роботи:

Засекіна Лариса Володимирівна (д. психол. н., професор)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.